

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A., s. r. o., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 13/2009 z 20. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť A., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžf 13/2009 z 20. mája 2010.

Rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) č. I/223/4626-25650/2007/992517-r z 26. marca 2007 bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Košice IV (ďalej len „správca dane“) č. 698/320/4430/07/Gaz,Sedm zo 17. marca 2007, ktorým bola sťažovateľovi uložená pokuta v sume 66 201 Sk z kladného rozdielu medzi daňou zistenou správcom dane a daňou uvedenou v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2005.

Sťažovateľ toto rozhodnutie daňového riaditeľstva napadol žalobou, ktorou sa domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a o ktorej Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom č. k. 6 S 53/2007-56 z 24. septembra 2009 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 13/2009 z 20. mája 2010 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa podstatou *«nezákonnosti už prvostupňového správneho rozhodnutia Daňového úradu Košice IV ako aj následného rozhodnutia Daňového riaditeľstva, ktorých zákonnosť prvostupňový a naposledy Najvyšší súd preskúmavali, podľa názoru sťažovateľa spočíva v nesprávnom stanovení „právneho základu“ (citujúc odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. 3) pre uloženie pokuty postupom podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zák. č. 511/1992 Zb., t.j. v dovyrubení dane z pridanej hodnoty sťažovateľovi za zdaňovacie obdobie december 2005. Tento „právny základ“, aj keď iným rozhodnutím stanovil totiž ten istý Daňový úrad Košice IV, ktorý rozhodol o uložení pokuty sťažovateľovi a správnosť stanovenia právneho základu potvrdilo to isté Daňové riaditeľstvo, ktoré potvrdilo rozhodnutie o uložení pokuty sťažovateľovi.*

Sťažovateľ sa voči právoplatnému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžf/17/2009 zo dňa 14.5.2009, ktorým bola žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Daňového riaditeľstva o „právnom základe“ zamietnutá, obrátil so sťažnosťou pre porušenie základných práv a ľudských slobôd na Ústavný súd Slovenskej republiky o ktorej ústavnej sťažnosti v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 1460/09 ešte nebolo rozhodnuté. Práve vzhľadom k možnosti, že Ústavný súd SR právoplatný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžf/17/2009 zo dňa 14.5.2009 zruší a vec

vráti Najvyššiemu súdu SR na opätovné prejednanie zakladá podľa názoru sťažovateľa spolu s ďalšími, nižšie uvedenými skutočnosťami prípustnosť tejto sťažnosti voči rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžf 13/2009 zo dňa 20.5.2010.».

Sťažovateľ ďalej vo svojej sťažnosti vyslovil názor, že v prípade zrušenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 17/2009 zo 14. mája 2009 ústavným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 1460/09 „*bude už bez ďalšieho zrejme, že právny základ pre uloženie pokuty potvrdenej napadnutým rozsudkom sp. zn. 8Sžf 13/2009 zo dňa 20.5.2010 bol stanovený neústavným spôsobom, a preto aj tento rozsudok je nevyhnutné zrušiť*“.

V ďalšom odôvodnení svojej sťažnosti sťažovateľ podrobne analyzuje dôvody ním tvrdenej neústavnosti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf/17/2009 zo 14. mája 2009 a s ním súvisiaceho rozsudku krajského súdu, ako aj rozhodnutí daňových orgánov.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezhom:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 8Sžf 13/2009 zo dňa 20.5.2009 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1, 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf 13/2009 zo dňa 20.5.2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s č. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 13/2009.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že správca dane na základe daňovej kontroly vykonanej u sťažovateľa dodatočným platobným výmerom č. 698/320/48379/Sedm.Gaz z 20. júna 2006 vyrubil rozdiel dane vo výške 551 679 Sk za zdaňovacie obdobie december 2005.

Toto rozhodnutie správcu dane bolo na základe odvolania sťažovateľa preskúmané daňovým riaditeľstvom, ktoré rozhodnutím č. I/223/12706-76265/2006/992517-r z 15. novembra 2006 rozhodnutie správcu dane potvrdilo.

Správca dane následne podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave finančných orgánov v znení platnom do 31. decembra 2008 (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) uložil sťažovateľovi rozhodnutím č. 698/320/4430/07/Gaz,Sedm zo 17. marca 2007 pokutu v sume 66 201 Sk. Toto rozhodnutie potvrdilo daňové riaditeľstvo rozhodnutím č. I/223/4626-25650/2007/992517-r z 26. marca 2007.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 6 S 8/2007-33 z 30. októbra 2008 krajský súd zamietol žalobu sťažovateľa smerujúcu proti rozhodnutiu daňového riaditeľstva č. I/223/12706-76265/2006/992517-r z 15. novembra 2006, pričom rozsudok krajského súdu bol následne potvrdený rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 17/2009 zo 14. mája 2009.

Následne krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 53/2007 rozsudkom z 24. septembra 2009 zamietol žalobu sťažovateľa proti rozhodnutiu daňového riaditeľstva č. I/223/4626-25650/2007/992517-r z 26. marca 2007, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie správcu dane č. 698/320/4430/07/Gaz,Sedm zo 17. marca 2007 o uložení pokuty.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku z 24. septembra 2009 poukázal na skutočnosť, že obsahom žaloby sťažovateľa aj v tomto konaní boli *„iba námietky spochybňujúce správnosť určenia výšky dane z pridanej hodnoty u žalobcu za zdaňovacie obdobie december 2005, t. j. námietky, ktoré žalobca uviedol aj v konaní na Krajskom súde v Košiciach pod č. k. 6S/8/2007“*.

S odvolaním sa na právoplatné rozhodnutie krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 8/2007 krajský súd v ďalšom odôvodnení svojho rozsudku poukázal na skutočnosť, že otázka *„dôvodnosti dovyrubenia dane z pridanej hodnoty žalobcovi za zdaňovacie obdobie december 2005“* bola právoplatne posúdená, preto *„v nadväznosti na obsah žalobných námietok uvedených žalobcom v konaní vedenom pod č. k. 6S/53/2007 súd konštatuje, že právny základ pre uloženie pokuty postupom podľa § 35 ods. 1, písm. a) zákona č. 511/1992 Z. z. bol dôvodný a zákonný. Obsahom žaloby v danej veci pritom nie sú žiadne iné námietky spochybňujúce výšku uloženej pokuty, resp. mechanizmus jej výpočtu*

alebo iné skutočnosti rozhodujúce pre sankčný postup správcu dane podľa § 35 zákona č. 511/1992 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

Poukazujúc na tieto dôvody a vychádzajúc predovšetkým zo záverov súdov v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 6 S/8/2007 krajský súd žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Rozsudok krajského súdu z 24. septembra 2009 preskúmal na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd, pričom o ňom rozhodol rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 13/2009 z 20. mája 2010 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Vo svojom rozhodnutí poukázal najvyšší súd na skutočnosť, že žalobou napadnuté rozhodnutie daňového riaditeľstva, ako aj rozhodnutie správcu dane o uložení pokuty „*bolo vydané potom, ako bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalobcu zaplatiť rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie december 2005*“. Za daného stavu, keď bola otázka dôvodnosti vyrubenia rozdielu dane z pridanej hodnoty právoplatne posúdená, najvyšší súd považoval podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a) zákona o správe daní a poplatkov za splnené. Krajský súd sa teda podľa názoru najvyššieho súdu „*posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil...*“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli

zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd tiež opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti neuviedol žiaden relevantný argument, ktorý by svedčil o arbitrárnosti, svojvoľnosti alebo právnej neudržateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Sťažovateľ taktiež nenamietal žiadne také procesné pochybenia konajúcich všeobecných súdov, z ktorých by bolo možné usudzovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu.

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí správne poukázal na skutočnosť, že správca dane, daňové riaditeľstvo, ale tiež krajský súd posudzovali existenciu právneho dôvodu pre uloženie pokuty podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona o správe daní a poplatkov v intenciách právoplatného rozhodnutia daňového riaditeľstva č. I/223/12706-76265/2006/992517-r z 15. novembra 2006, ktorého zákonnosť bola napokon potvrdená tak rozsudkom krajského súdu č. k. 6 S 8/2007-33 z 30. októbra 2008, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 17/2009 zo 14. mája 2009.

Záver najvyššieho súdu o dôslednosti krajského súdu pri skúmaní otázky zákonnosti uloženia pokuty sťažovateľovi potvrdzuje okrem precíznosti odôvodnenia rozsudku krajského súdu aj skutočnosť, že krajský súd prerušil konanie vedené pod sp. zn. 6 S 53/2007 na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 6 S 8/2007 z dôvodu, že otázku zákonnosti dovyrubenia dane z pridanej hodnoty sťažovateľovi za zdaňovacie obdobie december 2005 považoval za dôležitú pre posúdenie existencie právneho základu pre uloženie pokuty. Pokiaľ krajský súd v ďalšom konaní podľa § 135 ods. 2 OSP vychádzal z právoplatného rozhodnutia v súvisiacej veci, postupoval v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Za správny a ústavne súladný je napokon potrebné považovať aj záver najvyššieho súdu o viazanosti krajského súdu skutkovým stavom existujúcim v čase vydania preskúmaného rozhodnutia podľa § 250i ods. 1 OSP. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že obdobne bol podľa § 154 ods. 2 OSP skutkový stav v čase vyhlásenia rozsudku záväzný pre najvyšší súd rozhodujúci o odvolaní sťažovateľa. Aj s ohľadom na túto skutočnosť ústavný súd nevidel dôvod, aby vyhovel sťažovateľom navrhnutému postupu a rozhodol o jeho sťažnosti v tejto veci až po právoplatnom rozhodnutí v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1460/09.

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „v spojení“ s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy. Odhliadnuc od toho, že sťažovateľ takto formulovaný petit náležitým spôsobom ani neodôvodnil, ústavný súd pripomína, že uvedené články ústavy vyjadrujú princípy právneho štátu, resp. princípy fungovania nezávislého súdnictva a nemožno ich samostatne aplikovať (a teda ani namietat ich porušenie) v konaní o porušení individuálnych základných práv a slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 24/98, II. ÚS 810/00, II. ÚS 81/02). Z týchto dôvodov ústavný súd posúdil sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní ako celok, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2011